

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਜੇ.

ਬੇਹਰਤ ਲਾਲ, -ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1958 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 95

ਮਾਸਟਰ ਅਤੇ ਨੌਕਰ-ਨੌਕਰ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ- 1964 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦੇ ਹੋਏ-
ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਸੱਟ-ਮਾਸਟਰ-
ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਸਤੰਬਰ, 2.

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨੌਕਰ, ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ, ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਡਰਾਈਵਰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਕਿਸੇ ਕਲੀਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਇਹ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਕਲੀਨਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 2 ਜਨਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ, ਸਬ ਜੱਜ, ਦੂਸਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਮਿਤੀ 3 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਤੱਕ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ 5,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲਾ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਐਚ ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਅਤੇ ਐਸ ਸੀ ਸਿੱਬਲ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਜੇ. — ਇਹ ਬਿਹਾਰੀ ਰਣਹਾਦਮੀ ਜੇ. ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਹੈ। ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ 5,000 ਰੁਪਏ ਹਰਜਾਨਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਤੱਥ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੰਖੇਪ

ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਨ: - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਦਾ ਟਰੱਕ ਨੰਬਰ ਪੀਐਨਜੇ 1978, 23 ਨਵੰਬਰ, 1954 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਵੇਰਕਾ ਰੋਡ 'ਤੇ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਟਕਰਾ ਗਿਆ। ਗੱਜਣ ਸਿੰਘ ਫੁੱਟਪਾਥ 'ਤੇ ਤੁਰਦਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗੱਜਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। 5,000 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ ਹਾਦਸੇ ਸਮੇਂ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਡਿਫੈਂਸ ਡੈੱਟ ਨੰਬਰ 3 ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਾਹਨ ਦਾ ਕਲੀਨਰ ਸੀ। ਗੱਡੀ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਅਨੰਤ ਰਾਮ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਅਗਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਕਲੀਨਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਹੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਕਾਹਲੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ।

ਮਿਸਟਰ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦ ਸਿੱਬਲ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਟਰੱਕ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਸਿੰਗਲ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ "ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ?" ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਕ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹਰਜਾਨਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੱਜਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ 5,000 ਰੁਪਏ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਗਲਤ ਵਫ਼ਦ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ?

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਮ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਕਲੀਨਰ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਲ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੁਦ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਤਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1 ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਕੇਸ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜੋ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਖੁਦ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅਨੰਤ ਐੱਡ ਐਮ, ਡਰਾਈਵਰ, ਖੁਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਹਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਓ। ਇਹ ਅਨੰਤ ਰਾਮ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਕਲੀਨਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਨ ਕਿਸੇ ਗੈਰ- ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਜਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਮਾਲਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਸੌਂਪਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਹੈਲਸਬਰੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼ ਆਫ ਇੰਗਲੈਂਡ (ਸਾਈਮੰਡਸ ਐਡੀਸ਼ਨ), ਖੰਡ 25 ਪੰਨਾ 541 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਮਾਲਕ ਨੌਕਰ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੌਕਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਨੌਕਰ ਜਿਸਦਾ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਵੇ। ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਡਰਾਈਵਰ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿਸ ਨੌਕਰ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਸੱਟ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਕਲੀਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਇਹ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ।

ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਇਲੀਆ ਲਾਲ। ਨੁਕਤੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ *ਏਂਗਲਹਾਰਡ ਬਨਾਮ ਫਰੈਂਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (1)* ਵਿੱਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਪੀਲੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਟ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇੱਕ ਲੜਕਾ, ਜਿਸਦਾ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਦਾ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਦੂਰ, ਜੇ. ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਸਲ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਡਰਾਈਵਰ ਗੱਡੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੜਕਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ.. ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਮੁੰਡਾ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ A ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਕੋਰਟ ਆਫ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ *ਸਟੈਨਸ ਮੋਟਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵਿਨਸੈਂਟ ਪੀਟਰ (2)* ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦੋਂ ਕਾਰ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ (ਬੱਬਜੀ) ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਿਟਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੌਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਫਿਟਰ ਕਾਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਦਮੇ ਤੋਂ ਜਗਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਅਸੰਭਵ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਫਿਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਨੁਭਵ. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਫਿਟਰ ਨੂੰ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ *ਰਿਕੋਟਸ ਬਨਾਮ ਬੌਸ, ਟਿਲਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ (3)* ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਸਰਵਉੱਚੀ ਬੌਸ ਦੇ ਕੰਡਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਗਲੇ ਸਫਰ ਲਈ ਸਰਵਪੱਖੀ ਬੌਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੋੜਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬਾਈਪਾਸ ਤੋਂ ਇੰਨੀ

ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪੈਰ ਫੁੱਟਪਾਥ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਕਲੇ ਐਲਜੇ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੰਡਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਵਜਨਕ ਬੱਸ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ

- (1) (1897) 1 QB 240.
- (2) ILR 59 ਮੈਡ. 402.
- (3) (1915) 1 ਕੇਬੀ 644.

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਏਂਗਲਬਰਟ ਬਨਾਮ ਫਰੈਂਟ (1)* ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਕਲੇ ਐਲਜੇ ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਪਿਕਫੋਰਡ ਐਲ.ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਨਿਰਣਾ:-

^ "ਬੇਸ਼ੱਕ, ਮੈਂ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੋਟਰ ਓਮਨੀਬਸ ਦੀ ਡ੍ਰਾਈਵਿੰਗ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਡਰਾਈਵਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਕਦੇ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸਿਧਾਂਤ *ਏਂਗਲਹਾਰਟ ਬਨਾਮ ਫਰੈਂਟ (1)* ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਾਲਬਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਜੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਲਿਨੀ ਰੰਜਨ ਸੇਨ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕਲਕੱਤਾ (4) ਵਿੱਚ ਵਾਲਮਸਲੇ ਜੇ. ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਹੋਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਚਾਲਕ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਇੱਕ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਲੇਨ ਨੂੰ ਮੋਹਰੀ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਾਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕਲੀਨਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸਿਰਫ ਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਕਲੀਨਰ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਨੀਸਿਪਲ ਲੈਪ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ- ਪੋਸਟ. ਉੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਕਲੀਨਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਲੀਨਰ ਨੇ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਲੇਨ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਤਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲੀਨਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਉਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕੋਰਸ" ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਈ, ਚਾਲਕ ਨੇ ਕਲੀਨਰ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਸਟੀਅਰਿੰਗ ਵ੍ਹੀਲ ਕਲੀਨਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਾਹਨ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਕੋਰਸ ਮੁਖਰਜੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ *ਇੰਦਰ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਵਿਚ ਜੇ.*

(4) ILR 52 ਕੈਲ. 983

. "ਬਿਹਾਰੀ ' . ਲਾਲ , ਸਮਰਾਟ (5), ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ

ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਦੇ ਤਸੱਦਦ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ
ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,

4 i 1

'ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ' ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
r ----- ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ
.ਸ਼ੈਮਰ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ

1. ਬਹਾਦਰ, ਜੋ ਬਿਨਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ.

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦਾ
ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਕਰੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ